

Messu tutuksi 2

Jumalan sanan kuuleminen ja julistaminen on messun toinen huippukohta ehtoollisen ohella. Raamatussa Jumala lupaa, että hänen sanansa ei tyhjänä palaa vaan täyttää sille annetun tehtävän. ”Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana”, kirjoittaa Paavali Roomalaiskirjeessä.

Raamatun tekstejä luettaessa eletään mukana pelastushistorian tapahtumissa. Jo varhaisten kristittyjen kokoontumisissa luettiin vanhan liiton pyhiä kirjoituksia ”Mooseksesta ja profeetoista alkaen”. Messun ensimmäinen lukukappale luetaan Vanhasta testamentista. Se avaa ikkunaan siihen miten Jumala on auttanut ja johdattanut kansaansa ja antanut lupauksen Messiaasta.

Jeesus on Raamatun punainen lanka

Toinen lukukappale luetaan Uuden testamentin kirjeistä. Vanhan liiton kirjoitukset saivat rinnalleen ”apostolien opetuksen”. Monet apostolien kirjeistä oli tarkoitettu luettavaksi jumalanpalveluksessa. Niiden keskuksena on opetus ja todistus Jeesuksesta, jossa profeettojen lupaukset ovat täyttyneet.

Virsilaulu on rukousta, kiitosta, sydämen puhetta Jumalalle. Virsilaululla on myös vahva yhteisen osallistumisen ulottuvuus. Ennen evankeliumitekstin lukemista laulettava päivän virsi on messun päävirsi.

Raamatun lukeminen jumalanpalveluksessa huipentuu evankeliumitekstiin, jonka päähenkilönä on Jeesus Kristus. Hän on Raamatun kuningas, sen punainen lanka.

Evankeliumi tuo Kristuksen luoksemme

Saarna seuraa pyhien kirjoitusten lukemista. Tämä järjestys kertoo siitä mitä saarna on:

Pappisvirka on saarnavirka. Kirkkoherra Ilkka Järvinen palveluvuorossa.

”Sana ei tyhjänä palaa”

Raamatun opettamista, lain ja evankeliumin julistamista, Kristuksen ja hänen lupaustensa tuomista tämän päivän keskelle. Lain tarkoituksena on herättää ihminen huomaamaan syntyisyytensä ja armon tarpeensa. Evankeliumi taas on ilosanomaa pelastuksen tuojasta, ristiinnaulitusta ja ylösnousesta Kristuksesta. Kristillinen usko ei ole mykkä arvoitus. Sillä on sisältö, jota voidaan ymmärtää, pukea sanoiksi ja soveltaa elämään. Saarnaajan tehtävänä on viedä eteenpäin Raamatun ilmoitusta, Jumalan tahtoa ja Jumalan lupauksia.

Luterilaisen käsityksen mukaan saarna ei ole vain sanoja Jumalasta, vaan Jumala itse voi puhua saarnaajan kautta. Jeesuksen saarna Nasaretin synagogassa kiteyttää saarnan tarkoituksen: ”Tänään, teidän kuultenne, on tämä kirjoitus käynyt toteen” (Luuk.4:21). Pyhän Hengen vaikuttama Jumalan sanan saarna on evankeliumin elävä ääni, Kristuksen ääni, joka synnyttää ja vahvistaa uskoa. Martti Lutherin mukaan

”evankeliumin julistus on oikeastaan sitä, että Kristus tulee meidän luoksemme tai että meidät saatetaan hänen luokseen”.

Uskontunnustus todistaa Jumalan teoista

Messussa luetaan yhteen ääneen uskontunnustus, yleisimmin apostolinen uskontunnustus, joskus harvemmin ns. Nikealainen uskontunnustus. Uskontunnustuksessa ilmaistaan kristillisen uskon ydin. Uskontunnustukset muotoutuivat ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina kovien henkisten taisteluiden keskellä ja vetivät rajaa myös erilaisiin harhaoppeihin.

Uskontunnustus alleviivaa sitä, että kristinuskoko on ennen muuta armouskonto. Jumala on elämän lähde ja itse silloittaa kuilun itsensä ja ihmiskunnan välillä tulella ihmiseksi Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa ja voittamalla synnin ja kuoleman vallan. Uskontunnustus ei ole luonteeltaan yritys

tyhjentävästi selittää Jumalan salattua olemusta vaan todistusta ja kiitosta Jumalan teoista ”pelastuksemme tähden”.

Rukous tuo avun

Messun sanaosan päättää esirukous. Yhteisessä esirukouksessa kultaisen säännön mukaisesti asetaudutaan lähimmäisen paikalle.

Miksi on tärkeää rukoilla? Kristus itse käskee rukoilemaan, maailman hätä pakottaa pyytämään apua, rukous on Jumalan valan ja huolenpidon tunnustamista, rukous voi muuttaa rukoilijaa.

Esirukouksen yhteydessä muistetaan kastettuja pienokaisia, avioliittoon aikovia pareja ja kuolleita seurakuntalaisia ja heidän omaisiaan. Omia esirukouspyyntöjä voi jättää Hyvinkään kirkon eteistilassa olevaan lippaaseen.

Jyrki Rauhala

Papin tyttärestä temppeleipalvelija

Temppeleipalvelija **Elina Kiuru** on edenneen Hyvinkään seurakunnan kappalaisen Paavo Törmäsen tytär. Jumalanpalvelukset ovat kodin perintönä tulleet hänelle läheisiksi.

Kuinka kauan olet ollut temppeleipalvelijana, mistä kaikki sai alkunsa?

– Diakonissa Helmi Niemeläinen aloitti temppeleipalvelijakäytännön 1970-luvun lopulla ja siitä lähtien olen ollut mukana.

Mitä temppeleipalvelija tekee?

– Temppeleipalvelijan tehtäviin kuuluu ottaa ihmiset vastaan kirkon ovelta, tervehtiä heitä ja jakaa seurakunnan viikkotiedotetta. Meitä on aina kaksi ja minun osana on lukea Raamatun lukukappaleet eli päivän tekstit. Ystävieni sytyttää kynttilät. Ne sytytetään kun seurakunnalle ilmoitetaan kastetut, vihityt ja kuolleet.

– Lisäksi tehtäviin kuuluu myös kolehdinkanto. Kolehti viedään alttarille siunattavaksi. Ehtoollisen vietossa avustamme pika-

rien antamisessa. Joskus tuemme ihmisiä rappusissa.

Mitä jumalanpalvelus sinulle merkitsee?

– Hiljentymistä, kiittämistä, poisnukkuneiden muistelemista ja veisaamista.

Mitä odotat saarnalta?

– Päivän sanan julistusta siten, että se tulee eläväksi ja virkistäväksi.

Miten koet seurakuntalaisten palvelemisen tässä tehtävässä, mitä se sinulle antaa?

– Saan siitä voimia tulevaan viikkoon. Koen tämän tehtävän Jumalan lahjana, jossa voin palvella.

Jorma Ersta

Elina Kiuru lukee jumalanpalveluksen päivän tekstejä temppeleipalvelijavuorollaan.

Messun sanaosa
Vanhan testamentin lukukappale
Vastausmusiikki
Uuden testamentin lukukappale
Päivän virsi
Evankeliumi
Saarna
Uskontunnustus
Yhteinen esirukous